

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

06.06.2018 30.1-8.7/157801

Uz 07.05.2018. Nr.b/n

zemnieku saimniecībai "S"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis, zemnieku saimniecības "S", reģ.Nr.... (turpmāk – Iesniedzējs), 2018.gada 7.maija iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniegumā Iesniedzējs norāda, ka Iesniedzēja īpašnieks B ir pašnodarbinātā persona, nav darba attiecībās ar Iesniedzēju, kārtu grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā un ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs. Pārvaldnieka nav.

Iesniedzējs iesniegumā uzdod sekojošus jautājumus:

1.Vai Iesniedzēja īpašnieks B var noslēgt darba tiesiskās attiecības ar Iesniedzēju atbilstoši Darba likumam?

2. Ja Iesniedzēja īpašnieks B noslēdz ar Iesniedzēju darba tiesiskās attiecības atbilstoši Darba likumam, kļūstot par darba ņēmēju un maksājot VSAO (iespējams iesniegumā domāts valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas) no darba samaksas, vai turpmāk nemaksā pašnodarbināto nodokli un 5% no peļņas?

3. Zaudējot pašnodarbināto statusu, Iesniedzēja īpašnieks iegūst darba ņēmēja statusu. Vai īpašnieks B turpmāk drīkstēs (nu jau, kā darba ņēmējs, bet viņš tomēr paliek arī kā Iesniedzēja īpašnieks Uzņēmumu reģistrā) izņemt no Iesniedzēja nesadalīto peļņu, kura tika iegūta līdz 2011.gada 31.decembrim, neapliekot to ar dividenžu nodokli?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbilde uz kuriem ir atkarīga no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto pirmo jautājumu, paskaidrojam.

Nodokļu normatīvie akti neierobežo un nereglamentē civiltiesiskus darījumus, tai skaitā darba tiesisko attiecību jautājumus.

Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 3.punkta "i" apakšpunkts nosaka, ka persona, kura gūst ienākumu (vai ieņēmumus) kā zemnieku (zvejnieku) saimniecības īpašnieks, kas, nebūdams darba tiesiskajās attiecībās ar savas zemnieku (zvejnieku) saimniecības pārvaldes institūciju, veic šīs zemnieku (zvejnieku) saimniecības vadības funkciju, ja šajā zemnieku (zvejnieku) saimniecībā likumā noteiktajā kārtībā nav iecelts (ievēlēts) pārvaldnieks (direktors), ir pašnodarbinātais.

Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.panta 2.punkta "a" apakšpunkts nosaka, ka persona, kas uz darba līguma pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā, izņemot mikrouzņēmuma darbinieku, ir darba ņēmējs.

Tādējādi, likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" izpratnē Iesniedzēja īpašnieks, kurš ir darba attiecībās ar savu zemnieku saimniecību, ievērojot šā likuma 1.panta 1.punkta "a" apakšpunktā noteikto, ir darba ņēmējs, savukārt, ja darba attiecībās nav nodibinātas saskaņā ar šā likuma 1.panta 3.punkta "i" apakšpunktu - pašnodarbinātais.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto otro jautājumu, paskaidrojam.

Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 23.² panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ja pašnodarbinātā ienākumi mēnesī sasniedz vai pārsniedz Ministru kabineta noteikto obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru, — papildus šā likuma 14. panta otrajā daļā noteiktajam obligāto iemaksu objektam reizi ceturksnī veic obligātās iemaksas valsts pensiju apdrošināšanai no brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objektu un faktisko ienākumu starpības piecu procentu apmērā.

Ja Iesniedzēja īpašniekam ir noslēgts darba līgums ar zemnieku saimniecību pārvaldes institūciju, tad Iesniedzēja īpašniekam likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 23.²panta pirmās daļas 1.punktā ietvertā norma, kas nosaka pienākumu pašnodarbinātajām personām veikt obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai piecu procentu apmērā, nebūs saistoša.

Atbildot uz iesniegumā uzdoto trešo jautājumu, paskaidrojam.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.panta otrās daļas 1.punktā noteikts, ka šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ietver sadalīto peļņu, kas ietver:

- a) aprēķinātās dividendes, tai skaitā ārkārtas dividendes,
- b) dividendēm pielīdzinātas izmaksas,
- c) nosacītās dividendes, kas aprēķinātas saskaņā ar šā likuma 7. pantu.

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 8.punktu nodokļu maksātājs ir tiesīgs neiekļaut ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē aprēķinātās dividendes, kuras tiek aprēķinātas, sadalot peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017.gada 31.decembrī.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta vienpadsmitās daļas 1.punktā ir noteikts, ka šā likuma izpratnē dividendēm pielīdzināms ienākums ir: individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības), kas ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, īpašnieka ienākums, veicot individuālā

uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) pārskata gada un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas sadali.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 16¹.panta astotajā daļā ir noteikts, ka par dividenžu ienākuma gūšanas dienu un attiecīgi arī par dividenžu ienākuma izmaksas dienu šā likuma izpratnē uzskata dienu, kad dividendes aprēķinātas. Ja dividendes aprēķina par publiskajā apgrozījumā esošām akcijām, tad par dividenžu ienākuma gūšanas dienu un līdz ar to arī dividenžu ienākuma izmaksas dienu šā likuma izpratnē uzskata dienu, kad dividendes izmaksātas, un pienākums ieturēt nodokli no akciju turētājam vai starpniekam izmaksātajām dividendēm par publiskajā apgrozībā esošām akcijām (ja tas saskaņā ar likumu jāietur) un ieskaitīt to valsts budžetā ir ieguldījumu pakalpojumu sniedzējam, kurš atvēris finanšu instrumentu kontu (vai ar kura starpniecību atvērts finanšu instrumentu konts) un kurš apkalpo šo kontu.

Savukārt likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” pārejas noteikumu 74.punktā ir noteikts, ka veicot 2011.gada pārskata gada peļņas un gadu pirms minētā pārskata gada nesadalītās peļņas sadali, no individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības), kas ir uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs, personīgajām vajadzībām izņemtus līdzekļus neiekļauj maksātāja apliekamajā ienākumā.

Tādējādi Iesniedzēja iesniegumā aprakstītajā situācijā, veicot nesadalītās peļņas sadali, kas veidojusies līdz 2011.gada 31.decembrim, Iesniedzēja īpašnieks būs tiesīgs tās neiekļaut ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē un ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā.

Savukārt tā kā B saglabās Iesniedzēja īpašnieka statusu arī turpmāk, tad būs tiesīgs sadalīt peļņu, kas veidojusies līdz 2011.gada 31.decembrim.

Sniedzot uzziņu, tika izmantotas šādas tiesību normas: Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.panta otrās daļas 1.punkts, pārejas noteikumu 8.punkts, likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.panta vienpadsmitās daļas 1.punkts, 16¹.panta astotā daļa, pārejas noteikumu 74.punkts, likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta “a” apakšpunkts un 3.punkta “i” apakšpunkts, 23.² panta pirmās daļas 1.punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p.i.

D. Pelēkā

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU